Ao. 1809. No. 14.

OMMELANDER COURANT.

VRYDAG DEN 17 FEBRUARY.

DEZE COURANT WORDT UITGEGEVEN, TEN VOORDEELE VAN ONZE, DOOR DEN TEGENWOORDIGEN WATERSNOOD, ONGELUKKIG GEWORDENE LANDGENOOTEN.

Het Departement TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN te *Groningen*, zeer verlangende om in de *eerste* en *dringendste* nood onze, door den jongsten watervloed ongelukkig gewordene, Landgenooten te voorzien, en dus zoo veel mogelyk te werken met de loffelyke pogingen eener te *Rotterdam* aanwezende *Commissie*, wier heilzame bedoeling aan elk een uit het affchrift van derzelver hartroerende aankondiging, hier onder geplaatst, zal kunnen blyken, brengt hier mede ter kennisse van deszelfs Stad- en Landgenooten, dat eene *Commissie zal vaceren* op eerstkomenden Zaturdag, Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrydag, van *elf* tot *één* uur, ten huize van den Kastelein NIEUWENHUIZEN aan de groote Markt in den *gouden Roemer*, om de ruime liefdegaven, welke het Departement van de bekende en dikwyls beproefde milddadigheid van deszelfs Medeburgers verwacht; in te zamelen, ten einde dezelve ten spoedigste aan voorgemelde *Rotterdamsche Commissie* te verzenden.

GRONINGEN,
den 15 February 1809.

Op last van het Departement,
S. STRACKING HEZ., *Secretaris.*

„ De berigten van den watersnood, die reeds in de vorige week het hart deden bloeden over het treurig lot van zoo velen onzer landgenooten, zyn van tyd tot tyd vermeerderd; nieuwe dykbreuken hebben nieuwe overstroomingen veroorzaakt; het getal der lydenden is nu verbazend groot; vele duizenden huisgezinnen zyn van hunne bezittingen verdreven, die nu onder den vloed bedolven zyn. Verwoestingen van allerhanden aart heeft het water aangerigt, en gaat daarmede voort. Gebouwen zyn en worden omgespoeld. De verzamelde voortbrengsels van het land, met het voeder voor het vee, en de opgelegde levensmiddelen der ingezetenen, worden verstrooid en bedorven. Het gezaaide en de boomgaarden worden verwoest of aanmerklyk beschadigd, en behalven velen, die in den vloed versmoorden, beweenen de overgeblevenen, het verlies van een groot gedeelte van hun vee en van hunne dierbaarste bezittingen. De menschenvriend weent by dit overzigt, en durft de hoop naauwlyks voeden om iets ter verligting toe te brengen, daar de nood zoo groot en het getal der hulpbehoevenden zoo verbazend is. De gevoelige erkentenis evenwel der gunstige bewaring, waarin onze stad bysonder deelde, te midden van zoo vele onheilen, die rondom woedden, heeft ongetwyffeld de algemeene begeerte opgewekt, om, in dezen buitengewoonen ramp, buitengewoonen bystand te verleenen; en het is in dat vertrouwen, dat de Commissie, die reeds werkzaam was, bestaande uit de heeren: *A. Rouffaer, Herms. Ads, Balen, Hend. van Someren, Barth. Verbrugge*, zich vereenigd hebben met de heeren *B. Arrenberg, G. Blockhuizen, Tho. Theo. Cremer, A. C. Dalen, C. W. van Dam, G. van Gendep, E. de Gyzelaar, G. Kersten, E. Kolff, Ds. Ledeboer, As. Mees, Js. Mindekop, J. Moll Hz., F. Smeer, J. C. Spakler, H. van Tomputta Az.*, en *J. van der Wallen van Vollenhoven*, ten einde met den meesten spoed, dadelyken onderstand van de benoodigdste levensmiddelen aan de, van byna alles beroofden, uit te reiken: wat in dezen toch reeds gedaan is, of nog zal worden, te veel zal men zeker nimmer kunnen doen. Naar evenredigheid van de bydragen, die hun zullen toekomen, zullen zy aan hunne bedeelingen de meest mooglyke uitgestrektheid geven, en de zuiverste gelykheid trachten te vereenigen met het verschil der byzondere omstandigheden, terwyl zy, na den afloop hunner werkzaamheden, van dezelve openlyk verslag zullen geven."

„ Zal de Commissie met aandrang vragen, om de ruime giften hunner Stad- en Landgenooten? dit zal niet behoeven. Zy verwacht, op billyke gronden, dat hare belangloze poogingen, door ieder, naar zyn vermogen, met blydschap en dankbaarheid, zullen worden ondersteund; zullende by bovengemelden de bydragen kunnen worden bezorgd, en lysten ter inschryving voorhanden zyn. Zoo er immer een tydstip was, waarin het waar is, dat hy, die schielyk geeft, dubbeld geeft, dan is het zeker nu; weshalven een ieder verzocht wordt, om spoedig in te teekenen, of zyne giften in te zenden, ten einde de Commissie met te meer voordeel hare inkoopen zoude regelen, en zoude kunnen berekenen, in hoe verre zy in staat is, in den hoogen nooddruft op het spoedigst te voorzien. God, die de liefde is, zegene elk, die in dezen zynen wil betracht!"

„ ROTTERDAM,
den 3 February 1809."

„ Uit naam der Commissie voornoemd,
JACOB MOLL Hz., *Secretaris.*"

GRONINGEN *den* 16 *February*. Ten einde de ingezetenen van dit Departement het groot, maar treurig nieuws van den dag — de gedugte rampen van den watersnood, waardoor ons vaderland thans zoo verschrikkelyk geteisterd wordt — meer van naby te doen kennen, en langs dien weg, overeenkomstig de loffwaardige intentie des Konings, de gemoederen te krachtdadiger tot den aanstaanden BIDDAG en de te doene COLLECTE voortebereiden, oordeelden wy niets beters te kunnen doen, dan de belangrykste, meest treffende brieven en berigten uit de overstroomde landen, waarmede de *Hollandsche* nieuwspapieren (die doch niet in ieders handen komen) thans opgevuld zyn, byeentezamelen, en in de eigene aandoenelyke bewoordingen hunner schryvers, allen op eens, in een dubbele Courant aan het publiek mededeelen, zoo en in diervoege als zy, naar order van de dagteekening, hier onder volgen.

Mogt het voorbeeld van onzen goeden Koning, die (gelyk men uit de onderstaande brieven en berigten, met aandoening en bewondering, vernemen zal) met het grootste gevaar van zyn eigen leven, zich zoo zeer voor het leven en de goederen onzer ongelukkige landgenooten in de bresse stelt, een weldadigen invloed op het harte onzer natie uitoeffenen — haar tot een edelen spoorslag verstrekken, om den grond, die door der vaderen nyverheid aan de zeebaren als ontwoekerd werd, met goed en bloed te bewaren, en der wereld te toonen, dat de ware grootheid, die, met de gevaren aangroeijende, te midden der wederwaardigheden op het schoonste uitblinkt, het vaderlyk erfdeel van den Hollander is!

GORINCHEM *den* 1 *February*. Men kan thans met zekerheid melden, dat er een doorbraak in het dorp Kedichem is, even boven de kerk, naast de wiel, die in 1741 door dergelyke doorbraak, welke toen de Alblasserwaard inundeerde, veroorzaakt is. Omtrent 6 uren des avonds, van den 30 January, bezweek die dyk, door de zware perssing en aandrang van het water, zonder eenige aanvoering van ys. De werklieden wendden wel vernieuwde poogingen aan, om dezelve zoo mogelyk, nog te houden, maar alles vergeefs. Men weet zeker, dat er geene menschen by het doorbreken omgekomen zyn; doch, kort daarna moet een dragonder, die als expresse diende, in het gat gereden, en man en paard weggespoeld zyn, wyl men sedert niets van hem vernomen heeft; men wil nog, dat er 4 á 5 carabiniers by omgekomen zyn, ten minsten zy worden vermist. Een eenig huisje, dat naby den doorbraak stond, is bezweeken, en geene anderen; maar, van het tegen overliggende Spyk en Vogelswerf, zyn reeds onderscheidene huizen met vee en have er doorgespoeld, en naar binnen gevoerd.

Men begroot het gat op 40 á 50 roeden lang, en meer dan 60 voeten diep, waar door zoo veel waters naar de Bazen- en Zouwen dyken stroomt, dat die reeds overlopen, en dus alle behoud van het nedergedeelte van den Alblasserwaard hopeloos is. De dyken tegen over het gat, bezuiden de Lingen, zyn vreeslyk geteisterd. Te Spyk is byna ieder huis een eiland geworden, en dus de bewooners, voor zoo verre er sommigen nog op zyn, niet in staat om by elkander te komen; ook is het zeker, dat vele menschen in onze nabuurschap omgekomen zyn.

Zoo even spreek ik eene vrouw, die uit den vloed gered is; maar, ach hemel! het is onmogelyk deze rampzalige tooneelen te beschryven. Alles wat men er van weet en zeggen kan, wordt door de daadzaken verre overtroffen. Van Leuven, een gehuchtje naby Heukelom en Spyk, in 't veld gelegen, zyn van de 8 huizen, die daar stonden, 7 weg, en 16 menschen by omgekomen, welke meestal, zoo men vermoedt, door den Kedichemschen doorbraak zyn weggespoeld. Zelfs wil men, dat eene moeder met 2 kinderen in hare armen, er door gedreven is. Akelige denkbeelden! Te Herwynen is een huis, met 7 menschen er op, door de baren vernield. Hello is byna geheel onbewoonbaar. Te Brakel is een achtkantige Molen weggespoeld.

Van alle kanten komen al meer en meer de noodlottigste berigten in, te veel om ze hier te verhalen. Dat de algoede God en zulke menschenvrienden, die voor dergelyke rampspoeden bewaard zyn gebleven, deze streken te hulpe komen, of wy zyn verloren!

De schade aan huizen, meubelen, vee, dyken en dammen is onberekenbaar. Er schynt op dit oogenblik geen herstel aan, en nog is niet alles ter onzer kennis gekomen.

(*Leidsche Cour. van den* 8 *Febr.*)

DOESBURG *den* 1 *February*. Het ziet alhier allerellendigst uit. In den nacht, tusschen den 30 en 31 January, was alles alhier niets dan verwoesting. Uit den Ouden Yssel zyn voorby deze stad gedreven, gedeelten van huizen, vee, huisraad enz.; doch, zoo veel men weet, nog geene menschen. De dyk, buiten de Ooypoort, is by den watermolen en hazemaat doorgebroken. De dyk naar Elkom, is op vier plaatsen bezweeken. De barriere en de brug van het bruggenhoofd, zit agter de drie koningen. De wip van de schipbrug, benevens de palen, liggen uit den grond gerukt op de stads weide. Gisteren is een boeren huisgezin van de overzyde binnengebragt. Zyn geheele huis, met alle deszelfs meubelen is weg; doch hy zelve zit met zyn knegt en vee nog op de schuur. Sedert twee dagen zyn wy van alles afgesneden, en houden de correspondentie, niet dan met veel moeite, door eenen aak open. Thans is het water aan het vallen.

(*Zwolsche Cour. van den* 7 *Febr.*)

NEERYNEN *den* 2 *February*. Onder de menigvuldige treffende ongelukken, welke hier in den omtrek zyn voorgevallen, is de ramp, aan het huisgezin van A. de Boestert overgekomen, allertreffendst. Het huis van gemelden achtenswaardigen landman werd, in den akeligen nacht tusschen den 30 en 31 January, door den storm en den hoogen vloed, des nachts ten 12 uren, geheel uit elkander geslagen. De man vlugtte met zyne vrouw en vier kinderen, op de hoogte van het dak; doch ook dit werd door den wind verbryzeld, zoo dat er slechts een stuk van overbleef, ter naauwernood groot genoeg om het huisgezin te dragen, het welk, tot aan eenen boom gedreven, zich daarin hoopte te redden. Hier zaten de ongelukkige ouders, barrevoets, met natte kleederen, half in het water, met hunne vier kinderen, in denzelfden staat, op verlossing te hopen. Eerst des morgens ten half acht uur, kwam dezelve, doch de vier kinderen waren reeds door de koude bezweken, en in de armen hunner ouders verstyfd. Het oudste was by een buurman, en is nog behouden gebleven; voor het overige heeft de man 26 stuks, zoo koeyen als paarden, verloren, met zyn huis en zyne geheele bezitting. De vrouw is zes maanden zwanger, en beiden, vader en moeder, zyn de beenen verstyfd; doch zy treuren over niets zoo zeer, als over hunne kinderen, welke hunne ouderlyke teederheid niet vermogt te redden.

Haarl. Cour. van den 11 *Febr.*

ZIET HIER! —— Uit de handen te koopen: zyn HUIS, HOF en ZOMERmaakt, vervoege zich ten spoedigsten by TIETJE en BELTJE WYMERS in de *Holm*.

De Ondergeteekende de *BIER-BROUWERY* van zynen Schoon-Broeder J. ALINGH overgenomen, en den 1 February aangevaard hebbende; recommandeert zich in een ieders gunst, en inzonderheid van die geene, welke in de Stad als te Lande genoemde Brouwery met hunne Clandise begunstigden, zullende hy alles aanwenden, om zoo wel door deugdzame BIEREN, als door eene goede Behandeling, een ieder genoegen te geven.

De nog over genoemde Brouwery open staande Schulden, zullen aan J. ALINGH, ten Huize van de Ondergeteekende ten spoedigste worden betaald.

H. TAKENS.

By de ondergetekende, zyn als na gewoonte van de beste qualiteit tot cevile Pryzen te bekoomen, alle zoorten van Castanje en Note Boomen, Lindens, Ipen, Esschen, Populieren, Beuken, Elst, Berken, Hagedoorns, Legister en meer andere zoorten van Boom en Bloemdragende Heesters, als: Walschen, Rood en Wit Klaverzaad. Recommanderen zich in gunst.

J. HECTOR & ZOON.
VRUGT en ONVRUGTDRAGENDE BOOMEN, als: Appel, Peer, Pruim, Kars, Abricoos, Perzik, Amandel, Turksche en Zaland Boonen, Peul en Boomkweekers in de Breede Gang te *Groningen*.

Alzoo ingevolge voordragt van ZYNE MAJESTEIT den KONING van HOLLAND, door het WETGEVEND LIGCHAAM is vastgesteld een *GROOT-BOEK der PUBLIEKE SCHULD*; zoo recommandeert den ondergeteekende zich aan zyne Stad en Landgenooten in het registreeren in bovengemelde Groot-Boek, als mede tot het jaarlyks ontvangen der Renten op dezelve, wordende zulks in werking is.

G. VAN TROJEN.

Alle de gene, welke vermeenen Erfgenamen te zyn tot de Nalatenschap van GEERT HINDRIKS, op den 27 November 1808, te *Leegkerk* overleden, worden verzogt en ernstig vermaard, daarvan, met opgave van naam en toenaam ter stbral, schriftelyk aangave te doen aan de Wedman H. J. SYTSMA te *Hoogkerk*, voor den 1 Maart 1809; voorts, om op den 6 Maart, 's middags te 1 uur, te compareeren ten huize van gemelde Wedman, ten einde, onderling, over een jeders regt, en de gemeene belangens in dezen, nader te handelen.

Dat er voortaan by de *AZYNMAKERY*, GEEN KLEINDER FUST DAN EEN ANKER wordt uitgezet, dient hiermede tot naricht van de belanghebbende.

C. VAN
GRONINGEN den 9 February 1809.

H. J. VINCKERS op de *Groave*, presenteert uit de hand te Verhuren of te Verkoopen: zyn HUIS, HOF en ZOMERHUIS, zoo als door hem zelven wordt bewoond, alles gelegen op de *Groave*, onder *Zuidlaren*, om op den 1sten Mei 1809 te aanvaarden. Wie gading maakt, kan dezelve daar over spreken.

Ondergeteekende adverteerd, dat hy blyft continueeren in het koopen van allerhande soort van Binnen- en Buitenlandsche Effecten en Coupons, welke ten Comptoire nog niet betaalbaar zyn, als mede 7 pro Cts. Recipissen van 30 Millioenen, waar voor dezelve de hoogste coers will besteden. Die genegen mogten zyn, Certificaten tegens Recepissen te converteren, kunnen insgelyks by dezelvete regt komen. By wien ook te bekomen zyn, Heele en Gedeeltens van Koop- en Huur-Loten voor de derde Klasse der 105de Koninklyke Hollandsche Loterye, volgens prys Courant.

J. A. POLAK, in 't wyde van de Heere-straat, Lett. F. No. 8.

NOACH HAIMANS te *Winschoot*, continueert in het Koopen en Verkoopen van allerhande soorten Buitenlandsche EFFECTEN, NATIONALE SCHULDBRIEVEN, COUPONS en RECEPISSEN, de hoogste Cours. NB. Ook zyn by dezelve te bekomen, heele en gedeeltens van Koop en Huur-Loten, in de derde Klasse der 105de *Koninglyke Hollandsche Loterye*.

EXTRACT *uit eenen Brief, geschreven te* CULEMBORG, *den 4den February.*

Het is te veel gevergd, myn vriend zoo gy thans reeds eene min of meer naauwkeurige beschryving van onzen toestand, of laat ik liever zeggen, van dien van de geheele Neder-Betuwe, van my wilt hebben. Een stap verder — en wy waren alle verdelgd geweest. Ik kan u onmogelyk alle de noodlottige omstandigheden optellen, en uit dezelve naauwlyks eene keuze doen.

Gy kunt u de rampen niet te erg, niet te groot voorstellen. De landman is zonder huis, zonder vee, zonder voorraad en zonder werktuigen. Weinige familien zyn er, of zy hebben een groot verlies te betreuren; hier is de echtgenoot van zyne vrouw beroofd, daar de vrouw van haren man, hier wederom de moeder van haar kiud, of ook de ouders van hare kinderen, daar broeders en zusters, voor altyd gescheiden, in één woord, het ongeluk en de rampspoed bereiken den hoogsten trap. In het eerst schenen de dykbreuken niet van dat groote gevolg te zullen zyn; het vloed-water groeide langzaam, ja viel tusschen beide, zoo dat men zich met gelukkige vooruitzigten, in het ongeluk, begon te verblyden; maar deze hoop werd weldra verydeld. De vorst wederhield slechts voor een wyl den woedenden stroom, deed het vloed-water, zoodra hetzelve buiten drift van den val gekomen was, bevriezen, en zich als eene bedding van ys overal vastzetten.

In dien staat leefden wy verscheiden dagen achter elkander, toen de vaderlyke bekommering van Z. Maj, ons uit onze gevaarlyke gerustheid deed ontwaken. Intusschen was het weder veel zachter geworden, en de dooi ingevallen. Wy hoorden veel van opper-water, en van de verbazende hoogte der boven-rivieren, maar gaven echter aan alle die ontrustende tydingen, niet dat geloof, het welk dezelve helaas! nader aangetoond hebben te verdienen.

Het vloed-water spoedig tot eene hoogte geklommen van 17 duimen, boven den vloed van 1784, die de hoogste van alle voorgaanden geweest is, ligtte de ontzettende groote ysschol, en bragt dat verschrikkelyk digchaam by gedeelten in beweging. Ik zeg u by gedeelten, maar begryp daardoor toch altyd zoodanige, die de grootte van eenige morgen lands besloegen. Voeg hier nu by de kracht van water, welk onophoudelyk door den stroom der dykbreuken gevoed en versterkt werd: en behoef ik u dan nog te zeggen, dat er geen tegenkracht kan uitgedacht worden, die daarvan wederstand zou hebben kunnen bieden? Een woedende stroom, was alzoo in de Betuwe ingedrongen, vond daarsterk en gezond ys, en deed alles, wat hy ontmoette, wyken, zich voortstuwende tot aan de Dief- en Lingendyken, een weinig beneden ons gelegen.

Dan dit was nog het toppunt van onze rampen niet. De zuidwestelyke orkaan, van den 31 January ll. voltooyde ons ongeluk. Hoe vele menschen door deze opgevolgde onheilen hun graf hebben gevonden, hoe vele huizen er vernield en beschadigd zyn, hoe veel vee er omgekomen is, kan ik u niet optellen. Bedaarder oogenblikken zullen daarvan het ontzettend verhaal in staat zyn te maken. — Naar myn oordeel, is er geen of weinig herstel op te voorzien, ten zy onze liefdadige natie door éénen geest gedreven, zamenwerke, om den landman op nieuw aan akkers, ploegstaart, paarden, vee, zaai-koorn, poot-aardappelen, schuiren, huizing, kleeding, geld en moed te helpen.

Wanneer men van hier, in eene boot de kom van de Betuwe invoer, en van daar naar Maurik, Ryswyk, Ravenswaal, Beuschem, Zoelmond, Buren, Asch, Erichem, Tricht, Buurmalsem, Marienwaard, Beest, Renmy, Acquoy, Leerdam, over het geheele Culenborgsche veld, en vervolgens de Goudsche streek, langs den Diefdyk en Lekkendyk, en verder opwaart, met de stad Culemborg bezocht, dan zou men zich een juist denkbeeld kunnen maken, van de akelige tooneelen, welke zich in onzen omtrek overal opdoen.

(*Haarl. Cour. v. d. 7 Febr.*)

EXTRACT *uit een brief van* GORINCHEM, *van den 4 February.*

Gisteren avond hebben wy de uwe ontvangen, en zien daar uit, dat het weder by u ook akelig is geweest; maar niets is dit, in vergelyking van hier: het was of er een einde aan Gorinchems daarzyn zoude komen; de wieling begon langzamerhand, door de aandrift van het water, om twee uren; om half vier uren vlogen de steenen tot aan de Voorpui, en het water kwam tot aan de voorkamer van ons huis; ten vier uren moest ik het opgeven en vlugten, want ik stond tot myn buik in het water, en gaf toen alles over. Ik had toen reeds twee bedden gegeven om te stoppen, maar konden niets helpen; ieder bragt aan, wat men krygen konde, doch niets hielp. Toen gaf de heer Snoek order, om het huis van den Jood omver te trekken, en maar steenen tot demping in te werpen; de vrouw met haar kind was nog in het huis, en sprong toen met dat wichtje uit het vengster, tot hare schouders toe in het water; dat huis is, met dat van Allebregt, gedeeltelyk afgebroken. De Koning, die digt by de stoep tot zyn middel in het water stond, gaf order, om de keijen uit al de straten op te nemen, en in het gat te gooijen. Al wat in de stad was, werkte mede, de Koning zelve hielp steenen aandragen; doch, dit nog niet helpende, wierp men er matrassen uit het magazyn, dekens, lakens, koeijen-dekken, huiden, tapyten, alles werd er ingestopt, tot dat men eindelyk om zes uren de wieling meester werd. Overal op den Kortendyk, Langendyk en op het End zyn wielingen geweest, maar by ons was de ergste; 300 matrassen, even zoo vele dekers en lakens, zyn er ingestopt, 23 bedden, by de 400 koedekken, verscheiden tapyten, vloermatten en zeilen van de schepen. Gy kunt u dus een flaauw denkbeeld vormen, hoe alles hier geweest is; en als er geen doorbraak in de Alblasserwaard was gekomen, had Gorinchem zeker weg geweest. Ik kan het u niet beschryven; waarby nog die verschriklyke loeijende storm kwam. Vele geloofwaardige lieden meenen des nachts, tusschen een en twee uren, een schok van aardbeving gevoeld te hebben. Wy hebben nog dubbele reden het Opperwezen voor de bewaring te danken, daar er zoo velen onzer medemenschen het leven verloren hebben, gelyk wy elk oogenblik nog tydingen krygen, die alleröntzettendst zyn. Waar wy onze oogen wenden, is water. Onze stad is vol menschen, die door behulp van schuiten gered zyn. Woensdag ben ik zelf naar Blokland geweest met een schuit: aldaar waren de menschen met hun vee op den dyk gevlugt; de zoon van de Beste was des morgens verdronken, gelyk ook de jongste Leuve. Agter Houkelom staan 9 huizen, waarvan maar één man gered is, 37 zyn er verdronken; te Werkendam zyn vier persoonen verongelukt; te Spyk staan geen zes huizen meer, de anderen zyn allen weggespoeld; te Dalem ook verscheiden. Saturdag kwam hier een huis, met drie menschen er in, voorby dryven, maar konden door het menigvuldige ys niet gered worden, en eer dezelve aan de Zwaan waren, zag men er niets meer van. Woensdag zyn wy weer naar huis gegaan, maar moesten over planken loopen, want voor en agter was alles hol. Maandag stond het geheele huis open, niemand dorst er in komen; een ieder was uit zyn huis gevlugt; het water is tot het Oude Posthuis geloopen; tot aan de Kantsche poort waren al de menschen naar boven gevlugt. Het water staat voor de poorten, welke afgedamd zyn. (*Rott. Cour. v. d. 7 Febr.*)

EXTRACT *uit eenen Brief, gedagteekend uit* NYMEGEN *den 4den February.*

Het zoude u bevreemden, indien ik langer uitstelde u bekend te maken, met de alles overtreffende rampen, welke dezen oord, door den geduchtsten watervloed, die ooit beleefd is, treffen — alles wat de nieuwspapieren melden zyn slegts flaauwe trekken van de algemeene ellende; de jammeren verdringen zich — de ysselykste berigten vermeerderen ieder oogenblik, en zullen dit blyven doen, dewyl van de meeste dorpen nog geene berigten zyn ingekomen.

In de Ooy alleen liggen 60 huizen in den vloed; te Persingen bleef alleen de kerk overig — de menschen zyn gered, doch half door angst verslonden. Ontbloot van alles, zonder hoop van herstel, dwalen zy radeloos door de stad. Te Beek en Ubbergen is alles ingestort of bedorven — By het losbreken van de rivier, zagen wy eene menigte van huizen wegdryven — wy hoorden het noodgeroep der wanhopenden — het gebrul der beesten; een groot getal is in den vloed verzwolgen, en aangeland op plaatsen, daar niemand weet, van waar zy kwamen — en ô, myn vriend! myn hart krimpt weg! te Herveld zyn 30 lyken aangespoeld, en onder die 7 inwoners.

Te Elst kunnen de timmerlieden geene doodkisten genoeg maken, om de aldaar aangedrevenen te begraven. Wie wie is in staat, alle de rampen op te tellen! De menschheid is in lyden! de jammeren overtreffen alle denkbeelden.

Genoeg wordt men aangedaan, door de redding van velen. 17 Menschen werden op een hooischelf voortgestuwd, tegen een dryvend dak, op welk mede eenige vlugtelingen zaten, die oogenblikkelyk, door den vollen stroom, zouden verslonden zyn — dan de hoop hooi, dryft tegen het dak, drukt door deszelfs zwaarte den grond, het geheel raakt 24 uren vast, allen zyn gered! — Eene vrouw, alleen met een kleinen jongen, op haren zolder, beviel. Na 24 uren hulpeloos te zyn geweest, vreesde zy te bezwyken, en nam afscheid van het kind. Uwe lieve moeder sterft van dorst. God zy met u! neen, ach neen! zegt de kleine, grypt een stuk ys, warmt het zoo veel hy kan in den mond, en laafde zoo de moeder — alle drie zyn behouden, en worden hier opgekweekt. — Toen de vrouw de huisraad zag, wilde zy er niets van, dan het volstrekt noodzakelyke — het overige moest naar hulpbehoevenden.

Hoe wondervol werkt de Voorzienigheid, in de redding van velen!

Aan moed en yver, om ongelukkigen te helpen, ontbreekt het God dank niet. Maar, en lyders en verlossers behoeven veel, om niet door aandoening te bezwyken.

Een zeer oud braaf Predikant, wilde zich naar zyne kerk begeven, om zyne gemeente te bemoedigen en te vertroosten, toen de doorbraken invielen; twee dagen zat hy zonder vuur of licht op de zolder, toen hem warm water werd gegeven. De grysaard schreidde tranen van dankbaar gevoel aan God. Hy is thans in de buurt van zyn huis met 30 anderen, men heeft hem berging in de stad aangeboden, hy zeide ik moet op mynen post blyven. Toen zyne lotgenoten bemerkten, dat men die waarlyk eerwaardige wilde doen vertrekken, riep de menigte, hy moet blyven, hy is geen mensch, neen! een engel Gods, hy vermaand, vertroost en bid voor ons! wy willen zamen sterven! De grysaard weigerde standvastiglyk, en zyne familie vertrok.

Ik moet eindigen, en behoef ik een woord meer te schryven? neen! gy gevoelt het geen ik gevoel, en haast u reeds om by te staan, en in de eerste nooden te voorzien. De nood is algemeen, maar ook de menschlievenheid der Natie groot, zeer groot. Nu myn vriend! zy zullen u zegenen, uw hart zal u zegenen, alles is welkom, in alle mogelyke nooden moet voorzien worden. Ik moet afbreken.

(*Amsterd. Cour. v. d. 9 Febr.*)

DORDRECHT *den 6 February.* Het water in den Alblasserwaard is bestendig wassende gebleven, en zelfs in den afgeloopen nacht nog vier duimen gerezen, niettegenstaande men gisteren namiddag het water, toen op de rivier ongeveer drie voeten lager dan in den Waard zynde, reeds eene der doorgravingen, die namelyk, beneden Papendrecht, welke 18 roeden breed is, doorgestoken heeft. Men rekend, dat het water thans, op de lage landen, tusschen de 11 en 12 voeten hoog staat. Vele huizen staan daar door reeds tot aan de gootschalen onder water, en het is niet dan met groote moeite, dat men vele menschen en vee daar uit heeft kunnen redden. Sedert een paar dagen is men daar mede alleryverigst werkzaam, en de tegenstand, dien men by vele bewooneren van den Alblasserwaard, in den beginne ondervond, is nu ook, daar de nood aan de lippen begint te komen, geweken. De yverige poogingen van onze stedelyke regeering, en van de dorpsbesturen, langs de dyken van den Alblasserwaard, byzonder van de dorpen Papendrecht, Sliedrecht, Giessendam en Hardinxveld, zyn zoo gezegend geweest, dat daardoor, tot op dit oogenblik, zoo veel bekend is, alle verongelukkingen van menschen en vee voorgekomen zyn.

Uit ZUILLICHEM, in den Bommelerwaard, schryft men, onder dagteekening van *den 2 dezer*, dat dat Dorp, kort agter den anderen, de dubbele ramp van eenen fellen brand en van eene vernielende overstrooming, ondervonden heeft. In den nacht van den 28 op den 29 January ontstond aldaar, in het huis van Jan de Vries, brand, hetwelk met het nevensstaande huis van Aart voor de Wind, met twee schuren en twee hooibergen, (waarin over de honderd duizend pond hooi was) in de asch gelegd werd, ook kwamen daarby acht runderen en vyf paarden om. Twee dagen daarna brak de Bommelerwaard op twee plaatsen in, by welke gelegenheid de verwoesting in verscheiden dorpen allerdeerlykst is geweest; een aantal huizen is ingestort. —

(*Rott. Cour. van den 9 Febr.*)

ARNHEM *den 7 February.* De Koning is hier gister avond van Cuilemburg, langs het gedeelte van de Betuwe, dat aan de Lek ligt, aangekomen. Z. M. is van Utrecht, gister middag vertrokken, na het centraal commité van den waterstaat te hebben geinstalleerd. (*zie hier onder art.* UTRECHT) en met Hoogstdeszelfs ministers te hebben gewerkt De inundatie is steeds op dezelfde hoogte, de omvergeworpen huizen, en de verspreide overblyfsels van dezelven op de dyken, vertoonen een akelig schouwspel; een groot gedeelte der inwoners zyn zonder schuilplaats, het getal der genen die omgekomen zyn, beloopt zoo ver men weet, reeds meer dan 120. Het dorp Beusekom alleen heeft er 18 verloren, en een groot gedeelte der huizen is geheel vernield, of zwaar beschadigd. Het dorp Asch heeft meer dan 26 menschen verloren; Maurik, Driel enz., zyn byna in denzelfden toestand.

Met Consent des REGTS, van het HUNSINGO KWARTIER, gedenkt den Wedman J. P. TIMMER in qlté, op Boekegt Condition te Verhuuren: Eene BOEREN BEHUIZINGE, met plus minus Vyftig Grazen Land, by Portselen, om te Hooien en Weiden, staande en gelegen onder Zuidwolde by Noorder Hoogebrug. Deze Verhuuringe zal zyn de Logementhouder H. KREMER voor 't Kleine Poortje te Groningen, waar de Oude Karper uithangt, publiek op

De Procureur E. LEINENGA in qlté, gedenkt op HEDEN den 17 February 1809, 's avonds om 6 uren, ten huize van den Kastelein O. HEIKENS in de Gouden Zwaan, publiek by Stryk- en

Stryk- en Opbotsgelds-Condition te Verkoopen:

Een welbevaren TJALK-SCHUIT, groot plus minus 80 Roggelasten, nieuws uitgehaald in den jare 1800, laatst bevaren door Schipper HARM DOUWES, liggende alhier buiten 't Kleine Poortje te Groningen, te timmerwerf; met zoodanige Opgoederen, als breder in de aangeslagene Billetten en Koop-Condition zyn omschreven.

Kunnende gezeide Tjalk-Schuit, dagelyks door de gadingmakende bezigtigd worden. Om voort koop te aanvaarden.

Met Consent des REGTS, gedenkt de Wedman H. E. NOORDHUIS in qlté, by Uitmyninge tus 25 stuks HOORNVEE, bestaande in 15 á 16 Kalfde-Beesten, en het overige jong Vee; voorts 300 extra mooije ESCHEN en YPEREN STAMBOMEN, zynde reeds gekapt, benevens een party SLOOPHOUT, BREMER-FLOEREN, STEEN, PANNEN, een SCHEENWAGEN op raden met yzeren Routen, plus minus 23 voeten hoog, 25 Papieren BROEIKAAMS, en eene groote kwantiteit BRAND-HOUT. De Verkooping van het Vee zal zyn op Maandag den 20 February 1809, als ook het Hout &c., en verder hetzelve de daaran volgende dagen eerstkomende, in en by de Behuizinge, als op de Cingels van het Huis AZINGA te Ulrum, telkens, precies om 1 uur nademiddags te beginnen.

LET WEL. —— Een WEVERS KNEGT en MEID, die goed Baay of Schuidegoed enz. kunnen Weven, best Werk begerende, vervoege zich hoe eer hoe liever by H. H. WEGENAAR, Wever op de Wyde by Appingedam.

Die geene welke iets te vorderen hebben, van of verschuldigd zyn aan den boedel van nu wylen den Koopman L. R. DOORNBOSCH en Vrouw, worden verzogt, daarvan opgave of betaling te doen aan deszelfs nagelatene Weduwe ARENDJE JANS te Veendam, voor den 15den April eerstkomende.

De Procureurs E. LEINENGA en J. KAMPHUIS beide in qlté, zyn voornemens op Donderdag den 23 February 1809, des avonds precies te 7 uren, ten huize van de Kastelein O. HEIKENS in de Gouden Zwaan, publiek by Stryk- en Opbotsgelds Condition te Verkoopen:

I. Een BEHUIZINGE zynde een CICHOREI-FABRIEK, staande en gelegen ten Zuiden aan het Zuider-Diep, tusschen de Heere poorten en Harderinge Boog, get. Litt. V. No. 143, doorgaande Gang, van het Zuider-Diep na de Raamstraat, get. Litt. V. No. 144, 's jaars aan de Stad tot Grondpagt f

II. Een WOONKAMER in de doorgaande Gang, van het Zuider-Diep na de Raamstraat, get. Litt. V. No. 172, zoo door JORIS FERWERDA wordt gepossideert, doende 's jaars aan de Stad tot Grondpagt f

III. Een DITO mede jaarlyks aan de Stad tot Grondpagt f

IV. Een DITO mede aldaar, get. Litt. V. No. 146, doende mede jaarlyks aan de Stad tot Grondpagt f

V. Een WOONKAMER in de Raamstraat, vooraan op de Drift, get. Litt. V. No. 130, doende tot Grondpagt aan de Stad, jaarlyks f

VI. Een DITO mede aldaar, get. Litt. V. No. 131, doende mede tot Grondpagt aan de Stad, jaarlyks f

VII. Een WONING in de Raamstraat, zynde een Slaatery, get. Litt. V. No. 132, benevens een KOE en PAARDESTAL en Open grond, tusschen No 131 en 132, doende jaarlyks aan de Stad tot Grondpagt f

VIII. Een WONING in de Bleekers Gang, by de Jonkerenstraten Boog, getekend Litt. Z. No. 133, doende jaarlyks aan de Stad tot grondpagt 9 fluiv.

Om voorschrevene Porceelen op Imo Mei 1809 te aanvaarden. Breder in de Billetten en Condities omschreven,

Het kwartier Zutphen heeft, door de geheele inundatie, van hetzelve, veel geleden, maar er zyn weinige menschen omgekomen.

De Koning begeeft zich naar Lent, om aldaar de andere dykbreuk te bezigtigen, en den toer van de Betuwe te eindigen. Eene commissie uit het centraal commité van den waterstaat, is te Nymegen, om de voorbereidingen te maken, tot de groote werken van den waterstaat.

(*Koninkl. Cour. v. d.* 11 *Febr.*)

DORDRECHT *den* 8 *February*. Sedert maandag zyn nu de beide doortrekingen van den dyk, boven en beneden Papendrecht, in werking, en op dit oogenblik, door het hooger loopen van den wind, met een aanmerklyk verval. Met dat al is in den Alblasserwaard het water nog niet gezakt, maar eerder nog iets gerezen, hetwelk waarschynlyk echter alleen het gevolg is van den geweldigen wind, die het water naar den Neder-Waard opstuwt. De golven gaan thans, door dien zelfden wind, zeer sterk in den Waard, en maken het blyven in de huizen nog gevaarlyker. Sedert gisteren gaan de Predikanten van de dorpen, langs den dyk, met de aken mede, die geregeld en in overvloed levensmiddelen naar de binnen-dorpen voeren, en van daar menschen en vee terug moeten brengen. Gezegde Predikanten moeten, ingevolge naderen last des Konings, de ingezetenen, die nog halsstarrig blyven, tot het verlaten hunner wooningen ten ernstigsten vermanen. Het is byna ongeloofiyk, en nogthans waar, dat duizende lieden in den Alblasserwaard, nog met hun vee in den vloed verkiezen te blyven zitten: maar het is ook waar, dat alle wooningen aldaar niet hetzelfde gevaar dreigen. Te Alblas zyn er nog verscheiden, die op hoogtens gebouwd zyn, en zich tot hiertoe boven water bevinden; aldaar vindt men honderden beesten by den anderen, deels onder dak, deels onder den bloten hemel. Ook heeft men aan den Graafstroom een groot, nog boven water liggend huis; daar heen brengen elken dag de landlieden, van de naburige steigerzolders en hoogten, de melk van hun vee ter bereddering. (*Rott. Cour. van den* 11 *Febr.*)

NYMEGEN *den* 8 *February*. Z. M. is hier heden ten een uur aangekomen.

Het inundatie-water staat op de landeryen, tusschen Gorinchem en Schelluinen, ter hoogte van 9 voeten; het wassen van hetzelve is echter nu niet meer van aanbelang.

In de stad zelve zyn de omstandigheden dragelyk, en de voornaamste moeijelykheid is gelegen, in het droog houden van de binnenstad, alwaar het regen- en kwelwater, door een kettingmolen, ter hoogte van tien voeten, naar buiten moet worden gebragt.

Te Nieuwpoort is het gevaar voor het overloopen dier plaats grootendeels verdwenen; de doorbraak aan de noodkeering onder de poort is geheel en al, door de krachtdigste in het werk gestelde middelen, gekeerd, en het ingekomen water, door tonmolens, grootendeels weggemalen.

Tot den 6den dezer, waren aldaar 465 personen en 578 stuks vee ingebragt, waaronder twee vrouwen, eene van 88, en eene van 85 jaren, welke, omtrent met geweld, met haar bed, uit het waggelend huis, in de schuit zyn gedragen geworden.

Meer dan 800 stuks vee zyn reeds, met derzelver eigenaren, door Schoonhoven gepasseerd, en worden op het land ingekwartierd, na dat de beesten gebrand zyn.

De laatste opgaven, brengen het getal der personen, die in de overstroomingen zyn omgekomen, op meer dan 300, in plaats van 120, waarop vroeger berigten dit getal gesteld hadden. Men verneemt, onder anderen, dat te Olhoven een der inwoners, met zyne vrouw en vier kinderen, door eene ysschol is medegesleept: men heeft echter deze kinderen, met nog twee anderen, kunnen redden. Te Westervoord had een molenaar, wiens huis rondom in het water stond, met ongelooflyke moeite, zwemmende, zyne vrouw en vier kinderen, op eenen boom geborgen, en een kind in eene kuip gelegd. Toen hy dezen boom omvergeworpen zag, en na de onvermoeidste pogingen, om zyne vrouw en kinderen te redden, heeft hy dezelve zien omkomen, en is zelve bezweken. Het kind alleen, dat door hem in eene kuip was gelegd, is gered, en te Doesburg aangekomen.

(*Koninkl. Cour. v. d.* 11 *Febr.*)

DEVENTER *den* 9 *February*. Het water is hier nog vallende, edoch, het gaat langzaam: de wade in de Snippelings dyk zal wel 100 treden lang zyn, en de dyk zelve, over de geheele lengte, is veel afgespoeld. De schadens, door deze overstrooming veroorzaakt, zyn als nog onmogelyk optegeven; dan, dit is zeker, er is byna niets in onzen omtrek, of het heeft min of meer geleden; tuinen en vruchtboomen zyn deerlyk geteisterd. Dan, in vergelyking van de, aan onze natuurgenooten getroffene rampen, kunnen en moeten wy ons gelukkig achten, zoo wel afgekoomen te zyn van eene zoo verschrikkelyk verwoestende overstrooming. (*Utrechtsche Cour. van den* 10 *Febr.*)

DORDRECHT *den* 10 *February*. Onder meer andere, by ons ingekomen berigten, die van de grootheid en de uitgebreidheid van den ramp getuigen, welke ons land getroffen heeft, bevindt zich ook eene authentique lyst van de schaden, welke het dorp Meteren ondervonden heeft. Volgens die lyst, zyn van de 64 huizen, welke dat dorp bevat, 28 geheel weg, en alle de overigen meestal onbewoonbaar geworden. Het getal der menschen, die in dat dorp omgekomen zyn, bedraagt 12, terwyl voords in hetzelve nog zyn verdronken, 2 paarden, 93 stuks rundervee, 100 schapen, enz.

Te Nerynen zyn 24 menschen verdronken, onder anderen was daar een vader met 4 kinderen in eenen boom gevlugt, doch moest die alle in het water zien neêrstorten en verdrinken. Te Zoelen zyn 17, te Drumpt 9, te Geldermalsem 6 menschen verdronken. Te Wayenoijen is de schoolmeester, met zyn gantsche gezin verdronken; hy zelf was nog met een kind naar het dak gevlugt, doch is daar afgespoeld. Te Varik zyn, zegt men, ongeveer 50 huizen bezweken. (*Dortsche Cour. v. d.* 11 *Febr.*)

ZWOLLE *den* 10 *February*. Gedurende het grootste gedeelte der maand January, leefden wy beurtelings in hoop en vrees; de menigvuldige gevallene sneeuw en spoedig gevolgde dooi deed onze rivieren tot een verbazende hoogte zwellen; het water stond aan de kruinen der dyken, terwyl hier en daar noodkeringen wierden gemaakt; de hoogte van het water overtrof verre die van de jaren 1784 en 1799. Te Deventer stond het water aan de peil ruim 22 voeten; de Snippelings dyk, welke slechts 18 voeten water keeren konde, stortte geweldig over. De weder invallende vorst, vergezeld van een oosten wind, dreef het water weg of naar zee, en wy bleven bevryd van eene inundatie: dan, hoe kort mogten wy ons verheugen over de gelukkige ontkooming van den watervloed; de dooi viel op nieuws in, en onze bekommeringen wierden herbooren. De berigten van den Rhynstroom waren zeer ontrustende: de dyk tusschen Emmerik en Reês bezweek; een verbazende hoeveelheid water stortede zich in de binnenlanden, en stroomde met een onbegrypelyke snelheid op ons af. Te Deventer klom het water aan de peil tot 22½ voet, stortede andermaal geweldig over de Snippelings dyk heen, en de inundatie over de landen nam een begin. Op het onverwachtst hoorde men nu de seinschooten van doorbraak, een groote wade spoelde in de Snippelings dyk, waardoor een geweldige stroom ging; men zag ook eene menigte balken, planken, ryzen enz. door dezelve heen stroomen; in weinig uren klom het water op de landen tot op 4 á 5 voeten. Tevens ontvingen wy berigt, dat de dyk tusschen Olst en Deventer zeer veel geleden had, de sterke wind, bragt het water in een onstuimige beweeging, en de golfflag sloeg somwylen geheel over den dyk heen, die, uit zand bestaande, op eene vreesselyke wyze wierd afgespoeld en ondermynd: dan, de yverige zorg van den dykstoel heeft het gevaar van doorbraak overwonnen. Intusschen namen de landlieden overal de vlugt met hun vee en have, de stallen zyn met dezelve opgevuld, terwyl de wooningen, of verlaten zyn, of de bewooners zich behelpen op de zolders. Niet alleen was het het Yselwater, 't welk ons omringde, maar ook dat van de Vegt kwam met eene verbazende snelheid af, en de inundatie wierd compleet, niets dan water van rondsom ziende. De communicatie met rytuigen is geheel afgesneden, slechts met schuiten en paarden kan dezelve onderhouden worden. De enorme schadens, welke deze overstrooming zal veroorzaken, is niet te berekenen; de voorraad van aardappelen hebben veel door water en vorst geleden, het hooi en koorn niet minder, de behuizingen zullen zeker ook hun deel gekregen hebben; dit alles voorspeld ook een dure tyd: wie kan deze rampen, ons en onze medemenschen getroffen, zonder aandoening beschouwen? de landman van veele goederen beroofd, waardoor de kwynende koophandel nog meer zal gedrukt worden. Mogten de poogingen van onzen Koning met gewenschte gevolgen bekroond worden, en de inwooners van dit land in 't vervolg voor watervloeden en overstroomingen bevryd blyven, en de goede God nederzien op de rampen, welke het zuchtend menschdom treft, de vrede op aarde herstellen, en ons de voorspoed van ouds, op nieuws doen genieten. (*Zwolsche Cour. v. d.* 10 *Febr.*)

UTRECHT *den* 10 *February*. Op den 6 dezer, heeft Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken de leden van het centraal-committé van den waterstaat, aan hetwelk de hoogleeraar van Beeck-Calkoen toegevoegd is, geinstalleerd.

De leden van het committé zyn vervolgens aan Z. M. voorgesteld geworden, door den minister van binnenlandsche zaken. De Koning las in persoon de leden van het committé eene byzondere instructie voor, detaillerende het doel hunner daarstelling, en het groote werk, waarmede Z. M. hen belast heeft, mitsgaders de groote vraagstukken, welke zy optelossen hebben. De hoogleeraar van Swinden is tot president van dat committé benoemd. Dadelyk, na hun gehoor, zyn de leden van het committé naar hunne bestemming vertrokken. De generaal Krayenhoff en de inspecteur Blanken hebben zich naar het terrein begeven, om van hetzelve inspectie te nemen. Het centraal-committé van den waterstaat zal te Amsterdam byeenkomen, alwaar hetzelve by voortduring zal blyven, tot dat zy het allen eens zyn, omtrent het best te volgen ontwerp, en tot dat dezelve hun gevoelen daaromtrent zullen hebben uitgebragt.

Aanspraak van zyne excellentie, den minister van binnenlandsche zaken, by de installatie van het committé centraal van den waterstaat.

MYNE HEEREN!

Het is my een zeer aangename pligt, volgens order van Z. M., de centrale commissie tot den waterstaat, te mogen installeren.

Zoo het mogelyk was te twyfelen aan de noodzakelykheid, om, op allerlei wyze te beproeven, door kunstmatige middelen den physieken toestand van ons vaderland te verbeteren, zoo heeft de afgeloopene maand ons, te droevig, nog meerder daar van overtuigd; nimmer hebben wy verwoestender overstroomingen beleefd, en het geen het akelige daarvan nog vermeerdert, is het herdenken aan den noodlottigen 15den January van het afgeloopen jaar; welk een bedroefd vooruitzigt levert het niet op, als men nagaat, dat men, aan den eenen kant, door de zee gedreigd wordt verwoest te worden, en, aan de andere zyde, zoo mogelyk, nog meerder onheilen van de rivieren te wachten hebbe; wie schrikt niet door het aandenken van omtrent tweemaal honderd-duizend morgen land, in een' korten tyd, tot eene verwoestende waterplas veranderd te zien, een aanzienlyk getal inwoneren daar hun leven in te hebben zien verliezen, huizen met derzelver bewoneren te zien wegslepen, eene gedachte menigte vee te hebben zien omkomen, en de, door de golven, akelig afgeslagene dyken, met gedeelten van huizen en huisraad, en dood vee bezaaid te zien; en, hoe vermeerderen deze bedroevende gedachten, wanneer men bedenkt, het aantal van weenende familien, welke het verlies harer naastbestaanden en bezittingen betreuren.

Alle deze akeligheden, doen de weldenkenden het lot hunner medemenschen beschreijen, en het hunne toebrengen tot verligting van dezen ramp; maar vele leven verder in de zorgelooze hoop, dat de staat dezer zaken, dan beter, dan minder wel, op dezelfde wyze zal voortgaan; zy begrypen niet, dat de verergering van den toestand, eindelyk, de vernieling van het best gedeelte van dit land moet bewerken; en weinige hebben gelegenheid gehad, om zich te spiegelen aan het loffelyk voorbeeld van onzen Koning, welke, niet tevrede met de ingekomen rapporten, dit ongeluk zelf in 't oogenschyn heeft genomen, die ongelukkige inwoneren niet alleen opgebeurd, en met Koninklyke hulp heeft bygestaan, maar ook daarenboven, met onophoudelyke zorg, alles heeft trachten toetebrengen, om de ongelukken voortekomen, en daar, waar dezelve reeds waren, te leenigen, hen aanmoedigende en troostende door beloften en hulp. Dit is het niet alleen, myne heeren! maar onophoudelyk zyn Hoogstdeszelfs denkbeelden gevestigd geweest, om door allerlei middelen en wegen 's menschen dierbaar leven te beveiligen, vóór en in het naderend gevaar, en hadden zy aan de troostryke vermaningen van hunnen Koning gehoor gegeven, hoe vele ongelukkige slagtoffers waren er niet behouden geweest! hoe vele duizenden menschen, zyn niet hun leven aan dien dierbaren Vorst, by deze gelegenheid, verschuldigd! Wat gevoelt men niet, wanneer men bedenkt, aan welke gevaren Hoogstdezelve, door zyne liefde tot zyn volk, blootgesteld is geweest: getuige was ik, by gelegenheid, dat Z. M. intentie, om de verder geïnundeerde streken in Gelderland te bezoeken, gestuit werd door de woedende wateren, die door het ongehoord oploopen der rivier, by Loenen, in de Betuwe, den overgang der dykbreuk, zonder zich moedwillig in den dood te begeven, hoezeer kort te voren zulks gedaan was, onmogelyk maakte; daar, door spoedige oploop van het water, voor dat men terugkeerende te Dalem was, de dyken reeds niets anders vertoonden dan een lagen, smallen weg, op vele plaatsen geen voet meer boven de oppervlakte des altoos klimmenden waters; ter dezer plaatze was het, dat het ys op de rivier in beweging geraakte, en eenige roeden vóór het rydtuig van den Koning, op den weg, met een vervaarlyke dikke schol schoof;

DE E. A. WEDDA en CONSR., zyn gezind publiek by Strykgeld te laten Verkoopen: Een aanzienlyke HEEREN BEHUIZINGE, TUIN en APPELHOF, staande en gelegen aan het Diep te *Noordbroek*, zynde eigen grond; deze Behuizinge is voorzien met twee Voorkamers, Agterkeuken, Karnhuis, Kelder, Put, Regenwatersbak, ruime Schuur en Stallinge voor twee Paarden en twee Beesten en meer geryfykheden, wordende thans bewoond en gebruikt in losse huure, door de Heer N. E. WOLDENDORP en Vrouw. Deze Verkooging zal gehouden worden, op *Dingsdag* den 21 February 1809, des avonds om 6 uren, ten huize van den dep. Kastelein J. KRONINGA te *Noordbroek*, alwaar de Conditien twee dagen bevorens ter lezing zullen liggen. Kunnende door gegadigden daags bevorens en op den dag van Verkoop in oogenschyn worden genomen.

Met Consent des REGTS van het WESTER-KWARTIER, wordt geadverteert, dat men op *Vrydag* den 24 February 1809, publiek te Koop zal presenteren: De Vergraving van eenige aanzienlyke Perceelen HOOG VEEN en afgravene LEYEN, behoorende tot de *Nieuwoorsche Veenen*, gelegen onder *Vriezenveld*, om door de Leekster en Sevenhuister Kanalen te worden afgevoerd; waaronder vier opstrekken ten Noorden de Jonkers Vaart, ieder groot plus minus 4000 vierkante Roeden, met nog eenige HEEMSTEDEN —— gelyk mede vier aanzienlyke Perceelen VEEN, gelegen achter *Maam*, welke langs de Wilpster Wyk en Bakkeveerster Hoofdvaart kunnen worden afgevoerd, alles invoegen in gedrukte Billetten nader gespecificeerd; welke Conditien dito dagen voor de Verkoopdag ten huize van de Kastelein D. J. POLL op de *Leek*, zullen te lezen zyn. Kunnende de gegadigden van nu af aan nader onderrigt worden aangewys, bekomen by de Veenmeester H. LOUWES op de *Leek*, en by WILLEM KARSTEN te *Maam*.

C. W. VIETOR en Vrouw te *Solwert*, om op primo Mey 1809 te aanvaarden: Hunne BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen aan het Trekdiep te *Solwert*, op vry eigen grond. Wie daar van gading maakt, gelieven zich hoe eerder hoe liever by bovengen. te melden.

Met Consent des REGTS van het WESTER KWARTIER, gedenken MENNE JACOBS en Vrouw in 't Jaar staat, Lett. F. No. 182, zoo door JAN EYSSES en Vrouw in *Nieuwlandt*, doende jaarlyks tot vaste huure gebruikt, welke op den 13 February aanstaande was bepaald, is uitgesteld tot op *Maandag* den 20 February daaraanvolgende ter zelfder tyd en plaatze by D. J. POLL op de *Leek*, zullende de Conditien aldaar op dien dag ter lezing voorhanden zyn.

Met Consent des REGTS van het HUNSINGO KWARTIER, gedenken MENNE JACOBS en Vrouw in *Oldenzyl*, om met de VASTE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van 25 Grazen *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlyks tot huure, ten dage voormeld, 's avonds om 6 uren, by de Oude Regthuis te *Zandewier*.

terugkeeren was onmogelyk, vooruitgaan was in het verderf loopen, te blyven ſtaan was even noodlottig; dus was er niets anders over dan Gods wil, die redding konde geven, aftewachten, en dit geſchiedde door het ophouden der voortſchuiving van het ys, daar de rivier wederom gelukkig ophield, hetzelve te doen voortgaan. Verder komende, ſtond de dyk onder, dus was Z. M. genoodzaakt, in eene zeer kleine boot te gaan, met den minister van binnenlandſche zaken en den heer van Byland, Hoogstdeszelfs equipage; hiermede moest men over de inundatie naar Gorkum varen, aan de eene zyde bedreigd, om door den ſtroom weggedreven te worden, in den bruiſchenden afval van den Overlaat, op de rivier, honderd roeden breed, door den dyk gegraven, en aan den anderen kant met angst bezorgd voor de verbazende ysvelden, die de inundatien bevatteden, welke op dien tyd losgegaan, hetwelk een kwartiers uur daarna gebeurde, een wisſen ondergang voor oogen ſtelde. Het is in dusdanige oogenblikken, myne heeren! dat men den mensch leert kennen: by die gelegenheden heb ik het bedaardſte en koelbloedigſte gedrag, niet alleen bewonderd, maar ook de aangenaamſte gewaarwording ondervonden, dat door de Voorzienigheid, het beſtuur van twee millioenen zielen is toebetrouwd aan een Vorst, die zich gelukkig verklaarde deze bittere omſtandigheden zelf te ondervinden, de noodzakelykheid, om, waar het mogelyk was, zyne onderdanen, in dit hun ongeluk, te helpen troosten, en by vervolg, zoo verre menſchelyke vermogens ſtrekken, dit voor het toekomende vooortekomen. En het is, tot dit einde, myne heeren! dat Z. M. ulieder commisſie benoemd heeft; eene commisſie, welker keus van leden, alleen 's Konings wysheid en beste voornemens aan den dag legt; eene commisſie, aangeſteld uit perſonen, die, niet alleen hier reeds doorſlaande blyken hunner kunde, in theorie en in practyk, tot nut van het vaderland, menigvuldig hebben betoond en gevestigd, maar waarvan er ook buitenlands beroemd zyn geworden, en dus kan de Natie zich vleijen, dat de weldadige wil van haar Koning, en de kunde der commisſie, haren phyſiken ſtand verbeteren zal, en hoe aangenaam is het dan niet voor ulieden, myne heeren! geroepen te zyn, tot zulk een edel oogmerk. Pligten voortehouden aan mannen, die reeds zoo veel blyken gegeven hebben, die te beoefenen, is overbodig. Ik zal dus alleen nog zeggen, dat ik my overtuigd vind, gepaste hulp in myne werkzaamheden, van dusdanige uitmuntende mannen, in dit vak te vinden, en betuig, dat het my een aangename pligt zal wezen, tot nut van ulieder zoo gewenschte werkzaamheden te kunnen zyn. (*Koninkl. Cour. v. d. 8 Febr.*)

HOOGKERK *den 16 February.* In den afgeloopen nacht zagen wy hier een verſchrikkelyk ſchouwſpel. Gister avond tusſchen 9 en 10 uren ontſtond alhier op een der huizen, de Koningspoort genaamd, gelegen onder Hoogkerk, naby het Peiſerdiep, en bewoond by Jannes Pieters Leutſcher, een geweldigen brand, die [naar het zeggen van ſommige landlieden] door een, uit de lucht gevallene, vuurſtof zou veroorzaakt zyn. Ongeacht alle de poogingen, ter blusſching aangewend, nam dezelve zoo ſchielyk toe, dat de ſchuur, met alles wat er in was, een roof der vlammen is geworden. Het gebrul der 18 runderbeesten, der 6 beste paarden, 2 verken en 11 hoenders, die in den ſchuur zyn omgekomen, was allerontzettendst om aan te hooren. Al het boeregereedſchap, het hooi en een aanzienlyke party haver in het ſtroo, is in de asſche gelegd, en de bewooner met zyne vrouw en twee kleine kinderen, ten eenemaal geruineerd geworden. Het binnenhuis, waarvan de zolder en de deur reeds doorgebrand waren, is door den onvermoeiden yver der naburen, die, niettegenſtaande de plaats grootendeels onder het winterwater zit, oogenbliklyk toeſchooten, nog bewaard gebleven. Ook deze ongelukkigen hebben de hulp der menſchenvrienden noodig.

PUBLIEKE FONDSEN.

PRYZEN DER GRANEN enz., op de Koorn-Beurs te Groningen, van den 14 February.

Ommel. Tarwe	120, 121, 123 ℔	à 6 gl.	, 5, 12 ſt.
Oldamſt. idem	118, 120, 122 ℔	à 6 gl.	, 5, 10 ſt.
Drentſche Rogge	114, 116, 118 ℔	à 4 gl.	, 14, 17 ſt. à 5 gl.
Ommeland. idem	114, 116, 118 ℔	à 4 gl.	, 14, 17 ſt. à 5 gl.
Sappemeerſt. idem	114, 116, 118 ℔	à 4 gl.	, 14, 17 ſt. à 5 gl.
Dikke en Ft. Haver	80, 82, 84 ℔	à 2 gl.	12, 14, 16 ſt.
Idem -	76, 78, 79 ℔	à 2 gl.	6, 8, 10 ſt.
Voerhaver	66, 68, 70 ℔	à 1 gl.	, 9, 11 ſt. à 2 gl.
Zonder wigt idem	- -	à 1 gl.	10, 13, 16 ſt.
Paardebonen -	- -	à 4 gl.	, 5, 10 ſt.

GEMENGDE BERIGTEN.

*** Alzoo de SCHOOLONDERWYZERS-POST te THESINGE vakant is, worden door de *COLLATOREN* opgeroepen zoodanige, welke tot dien *Post* genegen zyn en ten minſten den middelſten rang hebbende, om zich voor den 26 Maart 1809, met overlegging der benodigde, en by de Wet bepaalde bewyzen van algemene toelating en goed gedrag aan te geven, by den Kerkvoogd JAKOB JURJENS. Buiten de Schoolpenningen is hier een tractement van 100 guldens, vrye Wooning met een groot Hof en Thin, als mede het vry gebruik van 6 Grazen Land.

*** Aangezien door het overlyden van de WESTENDORP, het AMPT van SCHOOLMEESTER te FARMSUM is vakant geworden, op een jaarlyks tractement van twintig guldens, vrye Woning en het gewone Schoolgeld; zoo worden alle die geenen, welke tot dien *Post* genegen zyn, en aan de vereischtens by de Wet bepaald, kunnen voldoen, verzocht, om zich voor den eersten Mei 1809, ſchriftelyk te adresſeren by den *Unicus Collator*, den Heer RINGERS VAN FARMSUM.

STERF-BERIGTEN.

*** Heden morgen omtrent 9 uren, overleed aan eene langdurige ſukkeling en verval van levenskrachten, myn geliefde Man, TOOMES PIETERS, in leven *Winkelier* te *Leermens*, in den ouderdom van ruim 68 jaren, na eene Echt-vereeniging van 22 jaren. Bitter bedroefd, geve ik met myne 5 Kinderen en aangehuwde Schoon-zoon, dezen kennis aan vrienden en bekenden.

LEERMENS den 15 February 1809. M. A. MATTERSLEK, Wedw. TOOMES PIETERS.

*** Gisteren avond omtrecks half elf uren, overleed tot onze groote droefheid, na eenig langzaam verval, aan eene long-ontſteking, in den ouderdom van drie en zeventig jaren en byna zes maanden, onze zoo zeer beminde en achtingswaardige Vader, de Heer *Mr.* H. TJASSENS, in leven *Raad in den Hove van Juſtitie in het Département Groningen*; van welk, voor ons kinderhart zoo treffend, ſterfgeval wy door dezen aan vrienden en bekenden kennis geven.

GRONINGEN den 16 February 1809. C. TJASSENS. Mede namens myne beide Zusters en Schoonbroeder.

Met Authoriſatie van den Heere *LAND-DROST* in het Departement GRONINGEN, worden alle de geene, welke uit hoofde van Eigendom of Bergloon, mogten ſuſtineren gerechtigd te zyn aan de RENNINGEN, geprovenieerd van de *Verkochte Goederen* van de drie, op het Eiland *Rottumer-Oog*, geſtrande Schepen, *DE VOORZIGTIGHEID*, *DE KLEINE GRIETA* en *DE JUNO*, beſtaande in een gedeelte van de *Lading* en het *Opgoed* van de voorzeide Schepen, als nog opgeroepen, *pro omni ac ultimo termino*, om voor den laatſten February 1809 hunne pretentien en ſustenues deswegens, behoorlyk geverifieerd, ten BUREELE van voorſchreven LAND-DROST-AMBT te produceren; zullende na ommekomst van dien tyd, *finaal* over de voorſchreven Penningen door den Heere LAND-DROST worden gedisponeert, zoo als bevonden zal worden te behooren.

MINISTERIE van OORLOG.

Ingevolge Authoriſatie van ZYNE EXCELLENTIE den MINISTER van OORLOG, zullen op *Donderdag* den 2 Maart 1809, des voordemiddags te half 10 uren, door den MAGAZYNMEESTER der ARTILLERIE en GENIE te GRONINGEN, ten overſtaan van den ſung. COMMISSARIS-RAPPORTEUR in het DISTRICT GRONINGEN, publiek, in *'s Rykes Magazyn* te *Groningen*, worden Verkocht:

269 MATRASSEN.
380 HOOFD-PEULUWEN.
925 WOLLEN DEKENS.
645 LINNEN LAKENS, en
800 Ponden VULSEL, uit geſloopte *Matraſſen* en *Peuluwen*;

op zoodanige voorwaarden, als ten dage van Verkooping zullen worden voorgelezen, en inmiddels ter lezing liggen ten huize van den Kastelein NIEUWENHUIZEN in den Gouden Roemer te *Groningen*. Kunnende de Goederen des daags voor de Verkoopinge, des morgens van 10 tot 12 uren, ter plaatze voornoemd, in oogenſchyn worden genomen.

Aangezien ICO FOLEF VAN IN EN KNIPHUIZEN VAN MEIMA, op verzoek van zyne naaste Bloedverwanten, by Diſpoſitie van het DEPARTEMENTALE GEREGTSHOF van *Groningen* van den 23 January 1809, wegens het afnemen zyner vermogens door toenemende ligchaams zwakheid, onder Curateele is geſteld, en aan denzelven alle Beheering, Vervreemding of Bezwaring van zyne Goederen is ontzegd; invoegen dat, het tegendeel geſchiedende, zulks voor *nul* en *nietig* zal worden gehouden, zoo wordt een ieder ter voorkoming van zyne ſchade, daar van by deſen verwittigd en daar voor gewaarſchuwd.

De Geregtelyke Beſchryvinge zynde uitgebragt over de Nalatenſchap van ROBERTUS VAN DER NAP, in deze Stad of diens Tafel gelegen, zoo worden diens Creditoren gewaarſchuwd, hunne prætenſien voor den 30 Maart 1809 ter *Stads Secretarie* te laten aanteekenen.

De Geregtelyke Beſchryving zynde uitgebragt over de Vaste Goederen van THEODORUS BUISSING en Vrouw, in deze Stad ofte diens Tavel gelegen, zoo worden diens Creditoren gewaarſchuwd hunne pretenſien voor den 27 Maart 1809, ter *Stads Secretarie* te laten aantekenen.

De Geregtelyke Beſchryving zynde uitgebragt over de Vaste Goederen van H. G. WIEGMAN, in deze Stad ofte diens Tafel gelegen, worden derzelver Creditoren gewaarſchouwd, hunne pretenſien voor den 27 Maart 1809 ter *Stads Secretarie* te laten aanteekenen.

De Geregtelyke Beſchryvinge zynde geöbtineerd over de Goederen van GEERTJE PIETERS, Huisvrouw van H. J. ENTRUP, te *Zuidwolde*, of elders in de Jurisdictie van het *Hunzingo Kwartier*, gelegen; zoo worden deszelfs Creditoren gewaarſchuwd hunne prætenſien, inwendig acht weken na dato van den aanſag derzelve, te laten aanteekenen ter *Secretarie* dezer Jurisdictie te *Onderdendam*, of by *'s Hoves Dienaars* van gemeld Kwartier.

De Geregtelyke Beſchryving zynde uitgebragt over de vaste Goederen van LAMMIGJE ARENDS, voor haar zelve, gelyk ook als Boedelhoudſter van wylen haren Eheman ROELF KOOPS aan de *Kalkwyk*, ofte elders in deze Jurisdictie gelegen; zoo worden diens Creditoren gewaarſchuwd, hunne prætentien voor of uiterlyk op den 27 Maart 1809, ter *Secretarie* der Jurisdictie van het *Goregt* en *Sappemeer* te laten aantekenen.

Der LÜPPE H. BUSEMANN zu *Böhmerwold*, hat vermöge öffentlichen Kaufbrieſes vom 17ten December 1808, einen, der WEILAND SARA HINRICHS SCHULTE, geweſenen Ehefrauen des DIRCK JANS SCHULTE zu *Stapelmohr*, gehörig geweſenen Heerd LANDES zu *Stapelmohr* belegen, angekaufet, und iſt auf's des Käufers anſuchend über ſolchen Heerd und deſſen Kaufgeld der Liquidations-Proceſs dato eröfnet.

Es werden demnach alle und jede, die an dieſes Grundſtück oder deſſen Kaufgeld einen Anſpruch zu haben vermeinen, vorgeladen, ſich damit innerhalb 3 Monaten, ſpäteſtens *in termino præcluſivo*, den 30ten Mei, 's morgens 10 uhr, vor dem *Deputato auscultatore* TANNEN zu melden, und die Beweiſe davon beizubringen, unter der warnung, daß die Ausbleibenden mit ihren Anſprüchen an das Grundſtück præcludiret und ihnen damit ein ewiger ſtillſweigen ſowohl gegen den Kaufer deſſelben, als gegen die Glaubiger, unter welche das Kaufgeld würde vertheilet werden, auferleget werden ſoll.

LEER, im *Amtgerichte* den 9ten Februar 1809. OLDENHOVEN.

Die genen, welken ſustineren ab intestato Erfgenamen te zyn der Nalatenſchap, van den op den 25ſten December 180 te *Hemmen* onder *Haren*, (Departement *Groningen*) overledenen JAN PATHUIS (*Brouwer*); vervoege zich, vóór o uiterlyk op den 15 Maart 1809, met de nodige bewys-ſchriften by de, door den REGTER, over voorſz. Boedel aangeſtelde Bewindhebberen.

J. RUMMERINK te *Haren*, en
J. STANT, te *Hogezand*.

Extra mooye BEUKEN BOOMPJES tot HEGGEN, te Koop, op de *PLAATS* van de Heer WINSHEMIUS in h *Kleinemeer*.

Er zullen op *Donderdag* den 23 February 1809, des voordemiddags te *tien* uren, met Conſent des REGTS, van het FI- VELINGO KWARTIER, in het BORGS-HOF *TEINGA* te *Ten-Post*, publiek by Uitmyning worden verkogt: Al- le de ſyne Vrugtdragende APPEL, PEERE en PRUIMBOMEN in gemelde Hof ſtaande; en des avocaties, zal dit BORGS-HOF, publiek worden Verhuurd, om daarin KOORN te mogen verbouwen, te duwe WESTERMOLEN te *Windeweer*, alwaar de Condtien van Verhuring agt dagen te voren zullen

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté, gedenkt op *Donderdag* den 23 February 18 te 7 uren, ten huize van T. HECTOR, in de Star, aan de Markt, publiek by Strykgeld te Ve doortimmerde BEHUIZINGE, ten Oosten aan het Boterdiep op de Hoek van de Galge Weg, zoo door en Vrouw in Eigendom wordt bewoond. II. Een BEHUIZINGE met een Hof er achter, ten Noord Lett. X. No. 193, zoo door de oud Clerca S. GRISEL in Eigendom wordt bewoond. III. Een BE Hofje er achter, ten Westen op Driemolendrift, Lett. Z. No. 107, zoo door de Weduwe WOLTKAM bewoond. IV. Een BEHUIZINGE, ten Oosten op de Zuider Park, door wylen JACOB WYTES in gewoest; hier over kan 300 Gl blyven ſtaan. V. Een kapitale LEERTOUWERY, met een Drogery daar, by dezelve geposſideert, geweest. VI. Een BEHUIZINGE, ten Oosten in de Slemender ſtraat, welke geſchikt is tot onderſcheidene Affaires) met nog een Kamer erachter, Lett. A. No. 313, die apart is verhuurt; hier over kan 800 Gl. blyven ſtaan. VII. Twee KAMERS onder een Dak, mede aldaar in een Gangje,